

det ærede 8de Medlem for Hovedstaden (Ivar Berendsen), det ærede 7de Medlem for Aalborg Amt (Birck) og nu Handelsministeren Anledning til nogle Bemærkninger, som forekommer mig at være til en vis Grad mærkelige. Jeg forstaaer slet ikke den Tankegang, som ligger bagved de Udtalelser, der er fremkommet fra de nævnte tre Taleres Side. Den højtærede Handelsminister gik videst i saa Henseende, idet han henviste til Rusland som et Eksempel paa, hvor farligt det er, at Staten er i Besiddelse af Seddeludstedelsesretten. Nu havde jeg ikke ventet, at den højtærede Minister vilde have benyttet et saadant Eksempel. Jeg tror oprigtig talt, at enten Staten eller private havde haft Retten til Seddeludstedelse i Rusland, havde Landet under de nuværende Forhold været lige bankerot, og Forholdene havde vist været lige forvirrede og fortvivlede derovre. Det tror jeg ikke kan tages som noget Bevis; men overfor hele denne Tankegang, som ogsaa det ærede 7de Medlem for Aalborg Amt gjorde sig til Talsmand for, om den store Fare, der skulde være ved, at Finansministeren samtidig med, at han skal optage Statslaan, tillige er i Besiddelse af Retten til at trykke flere Sedler, vil jeg dog gerne bemærke, at jeg kan ikke anerkende den Betragtning, at der skulde være en saa forfærdelig Fare derved. Thi hvis hele denne Betragtning er rigtig, skal man jo takke sin Gud og Skaber paa sine Knæ for, at Overrigsdagen og Overregeringen, hvori der sidder en halv Snes Bankdirektører med al deres Visdom, styrer det hele finansielt for os paa den rette Maade. Jeg tror nu ikke, at den nuværende Finansminister pludselig vilde have mistet sin berømte gode Forstand, fordi han havde været i Besiddelse af en saadan Ret til at udstede Sedler, og paa ganske letsindig og landsskadelig Maade skulde have benyttet den ud over rimelige Grænser. Og med den nuværende Ordning, hvor vi har de private Bankdirektører, der sidder og er de egentlig styrende paa det finansielle Omraade, maa Stat og Kommune maaske betale 2—3—400 Millioner af offentlige Midler for at bygge Huse her i Landet, en Opgave, som Bankerne ganske har forsømt, fordi den ikke gav den fornødne Fortjeneste i Aarene efter 1907. Jeg er overbevist om, at forsaavidt Regeringen havde haft større Myndighed over Pengevæsenet, vilde vi være blevet forskaanet for en saadan Udgift for det offentlige.

Hvad selve Sagen angaar, har jeg

allerede erklæret, at vort Parti vil være med til at arbejde paa en Forlængelse af den nuværende Ordning. For hvor lang Tid det skal være, kan der altid tales nærmere om, navnlig naar man fra Finansministeren har faaet Oplysninger om, hvilke Forpligtelser og Engagementer Nationalbanken har paataget sig under Krigen, og hvorfor Staten nu skal give Afkald paa en Del af sin Indtægt. Den højtærede Handelsminister udtalte nemlig, at det nyttede ikke at tale om, hvorvidt Staten fik for lidt eller for meget ved den gældende Ordning, thi det var fastsat i Oktrojen af 1907. Det er i og for sig rigtigt, men i de Ændringer, der nu indføres, bestemmes det, at der skal oprettes en særlig Reservefond, hvortil der skal henlægges $\frac{2}{3}$ af det Restoverskud, hvoraf Staten hidtil har modtaget $\frac{1}{4}$. Forsaavidt de Forpligtelser, Nationalbanken har paataget sig under Krigen, medfører Tab for Banken, vil de ogsaa medføre Tab for Staten, idet denne mister sin Fjerdedel. Det er ikke saa ganske sikkert, at man kan enes om, hvorvidt de Forpligtelser, Banken har paataget sig, er af den Natur, at Staten absolut skal være med til at dække den Risiko, Banken løber.

Det ærede 7de Medlem for Aalborg Amt (Birck) holdt, som allerede omtalt, en længere Tale, hvori han kom ind paa mange interessante Betragtninger. Jeg skal ikke følge det ærede Medlem, men kun udtale, at det ærede Medlem har fremsat en Række Betragtninger, som jeg kan give min fulde Tilslutning. Han oprullede en Slags Panorama over Krigsaarenes hele finansielle Situation, og han afslørede adskillige Udskejelser, som det synes mig paa en røsværdig Maade, naar man tager Hensyn til det Parti, han tilhører, og de konservative Anskuelser, han sidder inde med. Det ærede Medlem bebrejdede mig, at jeg ikke paa en meget voldsommere Maade kritiserede Nationalbanken og Krigsaarenes finansielle Tilstand. Jeg skal der til sige, at efter min Mening er Tidspunktet til at gøre Regnskabet op endnu ikke inde. Jeg kan dog godt forstaa, at det ærede Medlem føler en vis Lyst til at gøre dette Regnskab op i dette Øjeblik, hvor en stor Del af Landets Borgere føler sig forholdsvis vel tilfreds med deres Udbytte af Krigsaarene. Men det ærede Medlem spaaede, at om kort Tid — det ærede Medlem vovede endog at profetere bestemte Aar — vilde Tilbageslaget komme, først for Industrien og derefter for Landbruget. Jeg tror, at det ærede Medlem, uden Hensyn til Aarene,